
OÜ Trullus

Reg. nr 14224192

Allika tee 9, Lombi küla, Tartu vald 60516

Tel. +372 5348 4495

triin@trullus.ee

Töö nr DP-21-1

LEHE TN 19 JA LEHE TN 21 KRUNTIDE DETAILPLANEERING

Objekti asukoht: **Tartu linn, Jaamamõisa linnaosa**

Huvitatud isik: **OÜ Mell**

Tarmo Pedjasaar

Planeeringu koostaja: **Maastikuarhitekt Triin Nurmsalu**

OÜ Trullus

SISUKORD

I SELETUSKIRI	3
1. Planeeringu koostamise alused ja eesmärk ning andmed planeeritava ala kruntide kohta	3
2. Olemasolev olukord.....	4
3. Planeeringuala mõjuala kirjeldus ning analüüs.....	4
4. Planeeritud ala kruntideks jaotamine, kruntide ehitusõigus.....	6
5. Krundi hoonestusala piiritlemine	6
6. Tänavate maa-alad, liiklus- ja parkimiskorraldus.....	6
7. Haljastuse ja heakorra põhimõtted	7
8. Ehitistevahelised kujad	8
9. Tehnovõrkude ja –rajatiste asukohad	8
<i>9.1. Veevarustus, sh tule tõrje veevarustus .....</i>	<i>8</i>
<i>9.2. Reovee- ja sademeveekanaliseerimine .....</i>	<i>9</i>
<i>9.3. Elektrivarustus.....</i>	<i>9</i>
<i>9.4. Välisvalgustus.....</i>	<i>9</i>
<i>9.5. Sidevarustus.....</i>	<i>10</i>
<i>9.6. Soojavarustus .....</i>	<i>10</i>
10. Keskkonnatingimused planeeringuga kavandatava elluviimiseks ning vajaduse korral ehitised, mille ehitusprojekti koostamisel on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine või riskianalüüs.....	10
11. Ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete seadmine	11
12. Servituutide vajaduse määramine.	11
13. Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused.	11
14. Planeeringu elluviimise võimalused.....	12
II KOOSKÕLASTUSTE JA PLANEERINGUGA NÕUSOLEKUTE KOKKUVÕTE ..	13
III JOONISED JA PLANEERINGUT ILLUSTREERIVAD MATERJALID	14
1. Situatsiooniskeem 1:5000	
2. Olemasolev olukord 1:500	
3. Planeeringuala lähipiirkonna funktsionaalsed ja linnaehituslikud seosed 1:2000	
4. Põhijoonis 1:500	
5. Tehnovõrgud 1:500	

I SELETUSKIRI

1. Planeeringu koostamise alused ja eesmärk ning andmed planeeritava ala kruntide kohta

Lehe tn 19 ja Lehe tn 21 kruntide detailplaneering algatati 21.09.2021 Tartu Linnavalitsuse korraldusega nr 1044 „Lehe tn 19 ja Lehe tn 21 kruntide detailplaneeringu algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine”.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kaaluda võimalusi planeeritavale krundile ehitusõiguse määramiseks korterelamu rajamiseks.

Detailplaneeringu koostamine on vajalik, sest soovitakse muuta kehtiva detailplaneeringuga määratud ehitusõigust.

Detailplaneeringu koostamisel on arvestatud järgmisi dokumente:

- Maainsener OÜ poolt koostatud geodeetiline alusplaan M 1:500, töö nr GEO 6105, välja antud 10.2021 (Koordinaadid L-EST `97, kõrgused EH2000 süsteemis);
- Tartu linna üldplaneering (kehtestatud Tartu Linnavolikogu 07. oktoober 2021.a otsusega nr 373);
- Ladva tn 7, Ladva tn 8 ja Lehe tn 22 kruntide detailplaneering (kehtestatud Tartu Linnavalitsuse 08.10.2019. a korraldusega nr 1081);
- Rõõmu tee 10 krundi ja lähiala detailplaneering (kehtestatud Tartu Linnavolikogu 12.10.2017. a otsusega nr 502);
- koostatav Lehe tn 23 krundi detailplaneering.

Andmed planeeritava ala kruntide kohta (kinnistusregistri andmed):

	Aadress	Pindala m ²	Kinnistu nr	Katastritunnus	Sihtotstarve
1	Lehe tn 19	869	11993250	79301:001:0158	Elamumaa 100%
2	Lehe tn 21	871	11993150	79301:001:0159	Elamumaa 100%
3	Lehe tänav T19	1655	4639903	79301:001:0161	Transpordimaa 100%

2. Olemasolev olukord

Planeeritav ala suurusega 2470 m² asub Tartu linnas Jaamamõisa linnaosas. Planeeringualal puudub olemasolev hoonestus ja kõrghaljastus. Lehe tänav T19 kinnistule on tänav välja ehitamata. Reljeef on planeeringualal võrdlemisi tasane. Juurdepääs planeeringualale on tagatud asfalteeritud Oksa tänava kaudu.

Tehnovõrkudest asuvad planeeringualal elektri madalpingekaablid ja Lehe ning Oksa tänaval vee- ja kanalisatsioonitorud, sademeveekanalisatsioon, soojustorustik. Oksa tänaval lisaks veel sidekaabel, kõrgepingekaablid ning gaasitorustik. Olemasolev olukord on kajastatud joonisel nr 2.

3. Planeeringuala mõjuala kirjeldus ning analüüs

Planeeringuala asub Tartu kesklinnast ca 2,3 km kaugusel, piirnedes lõuna poolt väikese liiklusintensiivsusega Oksa tänavaga, mis on üks piirkonna jaotustänavatest. Teisele poole Oksa tänavat jäävad paarismajad ja edelapoolse ka kortermajad. Planeeringualast põhjapoolse Lehe tn 23 krundile on koostamisel oleva detailplaneeringuga kavandatud 2 väiksemat kahekorruselist korterelamut. Planeeringualast läänepoolse, teisele poole Lehe tänavat on kehtiva Ladva tn 7, Ladva tn 8 ja Lehe tn 22 kruntide detailplaneeringuga ette nähtud kahekorruselised korterelamud. Idapool planeeringualaga piirnevatele Käbi tänava äärsetele kruntidele on kehtiva Rõõmu tee 10 krundi ja lähiala detailplaneeringuga ette nähtud üksikelamud.

Kontaktala hoonestuse põhilise välisviimistluse materjalina on kasutatud krohvi ja puitlaudist. Hoonete katuse tüübiks on valdavalt lamekatvus.

Kontaktvööndi teedevõrgustik on korrapärane. Planeeringualale on tagatud hea juurdepääsetavus jalgsi, jalgrattaga (Oksa tänaval ja seda Jaama tänavaga ühendavatel tänavatel on kahepoolne kõnnitee), autoga ja ühistranspordiga. Lähim ühistranspordi peatus on planeeringualast kagupool Jaama tänaval ca 380 meetri kaugusel.

Alal kehtib Jaamamõisa linnaosa elamupiirkonna detailplaneering (kehtestatud 1996. a), mis näeb ette 1,5-2 korruseliste väikeelamute ehitamise Lehe tänava (planeeringus Kadaka tänav) äärde. Krundi täisehitus on 25%. Uue detailplaneeringuga soovitakse muuta kehtivas detailplaneeringus antud ehitusõigust. Nimetatud planeering muutub vastavalt

Planeerimisseaduse § 140 lg 8 käesoleva detailplaneeringu kehtestamisega planeeringuala ulatuses kehtetuks.

Planeeringulahenduse koostamisel on seatud eesmärgiks piirkonnas ruumilise terviklahenduse loomine arvestades väljakujunenud hoonestuslaadi. Planeeritud hoone suurima lubatud ehitisealuse pindala ja kõrguse määramisel on aluseks võetud naaberaladel kehtivaid lahendusi. Hoone maksimaalseks ehitisealuseks pinnaks on määratud 313 m², mis tagab sujuva ülemineku suurema ehitisealuse pinnaga hoonetelt (Lehe 22 krundil 410 m²) väiksema ehitisealuse pinnaga hoonetele (Käbi tn äärsed üksikelaamud maksimaalselt 200 m²). Krundi täisehitus on kavandatud 18%, sarnaselt teistele Lehe tn äärde planeeritud korterelamu kruntide (Lehe tn 22, Lehe tn 23) täisehitusele. Hoonete suurimaks lubatud abs kõrguseks on määratud 57.00 (sarnaselt Lehe 22 ja Lehe tn 23 krundile).

Tartu linna üldplaneeringu kohaselt asub krunt alal, mille juhtfunktsioon on korterelamu maa-ala. Korteriite arvu määramisel lähtutakse põhimõttest, kus üldjuhul peab korteri kohta olema vähemalt 100 m² krundi pinda. Planeeringuala naabruses asuvate ja planeeritud hoonete vastavad näitajad on järgmised: Ladva tänava äärsetel korterelamutel 131-165 m², Varre tn 1 krundil 144 m², Lehe tn 22 krundil 217 m² ja Lehe tn 23 krundil 227 m². Planeeritavale krundile Pos 1 kavandatud hoonestusõiguse järgi on eeldatav krundi koormusindeks 218 m², mis on sarnane planeeringualale lähimate planeeritud korterelamute koormusnäitajatega. Hoone mahus on ette nähtud lahendada abiruumid jalgrataste, lapsekärude, kelkude jms hoidmiseks. Krundi haljastatav osa on kavandatud suurem kui kõvakattega ala, haljasalale on kavandatud laste mänguväljak. Krunt paikneb üldplaneeringuga määratud arhitektuurilises üksuses J4, kus planeering seab eesmärgiks olemasoleva keskkonna säilitamise ning hoonestamata alade juhtotstarbekohase edasiarendamise. Kruntidel kehtivad korterelamumaa kohta üldplaneeringus määratud üldtingimused. Korruselisuseks on kuni neli, ca 30% maa-ala peab olema haljastatud. Planeeritavale krundile Pos 1 kavandatud haljastatud pind (sh mänguväljak) moodustab 59,1% kogu krundi pinnast.

Planeeritud lahenduses on arvestatud kõigi eelnimetatud Tartu linna üldplaneeringuga määratud tingimustega. Planeeringulahendus vastab Tartu linna üldplaneeringule.

Lähipiirkonna funktsionaalsed ja linnaehituslikud seosed on ära toodud joonisel nr 3.

Planeerimise lahendus

4. Planeeritud ala kruntideks jaotamine, kruntide ehitusõigus

Detailplaneeringuga on ette nähtud liita Lehe tn 19 ja Lehe tn 21 krundid üheks krundiks Pos 1. Krundile Pos 1 on kavandatud 1 korterelamu. Lehe tänav T19 kinnistule on ette nähtud välja ehitada tänav.

Planeeritud hoonestuse lubatud ehitise kasutamise otstarve vastavalt majandus- ja taristuministri 2. juuni 2015. a määrusele nr 51 "Ehitise kasutamise otstarvete loetelu":

- Muu kolme või enama korteriga elamu (11222).

Krundi ehitusõigusega on määratud: 1) krundi kasutamise sihtotstarbed; 2) hoonete suurim lubatud arv krundil; 3) hoonete suurim lubatud ehitisealune pind; 4) hoonete lubatud maksimaalne kõrgus. Krundi ehitusõigus on esitatud planeeringu põhijoonisel (joonis 4) ehitusõiguse tabelis.

Kavandatu mahuline illustratsioon on esitatud joonisel 6.

5. Krundi hoonestusala piiritlemine

Planeeritud hoonestusala on seotud krundi piiridega ning kajastub planeeringu põhijoonisel (joonis 4). Käbi tänava üksikelamukruntide poolne hoonestusala on määratud kinnistu piirist 7 meetri kaugusele eesmärgiga tagada naabritele piisava privaatsusega elamispaik. Planeeringu põhijoonisel on näidatud hoone võimalik paiknemine hoonestusalas maksimaalse täisehituse ulatuses.

6. Tänavate maa-alad, liiklus- ja parkimiskorraldus

Juurdepääs planeeringualale toimub Oksa tänava kaudu. Tagamaks juurdepääs krundile Positsioon 1, on ette nähtud Lehe tänav 19T kinnistule välja ehitada Lehe tänav. Lehe tänavamaa planeerimisel on lähtutud Ladva tn 7, 8 ja Lehe tn 22 kruntide detailplaneeringuga ette nähtud lahendusest, kus Lehe tänav on kahepoolse kõnniteega (laiusega 2 m), ühel pool tänavat eraldab kõnniteed sõiduteest (laiusega 6 m) haljasriba ja teisel pool (Lehe tn 23 krundi pool) kõrghaljastatud 3 m laiune maa-ala (vt tänavamaa lõiget põhijoonisel). Oksa ja Lehe tänava ristmikule on ette nähtud liiklust rahustav meede (künnis, ülestõstetud ristmik).

Hoonesse juurdepääsude asukohad täpsustuvad hoone projekteerimisel. Juurdepääsude asukohtade kavandamisel tuleb tagada turvaline, mugav ja esinduslik asukoht.

Parkimine on ette nähtud krundisisesele krundi põhjapoolsesse osasse planeeritud parklas. Jalgratate parkimine on lahendatud hoone esisel alal ja lisaks on hoonesse ette nähtud panipaigad jalgratate, lapsekäru, kelkude jms hoiustamiseks. Täpne parkimiskohtade arv ja paigutus krundil selgub hoonete projekteerimise käigus lähtuvalt Eesti Standardist EVS 843:2016, "Linnatänavad".

Sõiduautode ja jalgratate parkimiskohtade arvutus suurima võimaliku ehitismahu korral vastavalt Eesti Standardile EVS 843:2016 "Linnatänavad", korruselamute ala normi alusel on toodud järgnevas tabelis:

Ehitise kasutamise otstarve	Planeeritud brutopind	Parkimismatüiv	Normatiivsete kohtade arvutus	Planeeritud parkimis-kohtade arv	Jalgrattad (normatiiv/planeeritud)
Korruselamu	626 m ²	1 parkimiskoht 50 m ² brutopinna kohta	626/50=12,5	13	626/40=15,7 / 8

Parkimiskohtade mõõdud vastavad standardile – sõidukoha laius on 2,6 m (vastavalt parkimisriidade vahelise sõidutee laiusele 7,5 m) ja pikkus 5 m. Parkimiskohtadel peab olema elektrisõidukite laadimisvalmidus vastavalt ehitusseadustikus toodule.

Planeeritud teed ja parkimisalad kaetakse kõvakattega. Katendi liik täpsustatakse teede ja parklate projekteerimise käigus.

Planeeritud liikluslahendus on ära toodud planeeringu põhijoonisel (joonis 4).

7. Haljastuse ja heakorra põhimõtted

Planeeritud krundi haljastatav osa peab olema suurem kui kõvakattega ala, moodustades vähemalt 30% krundi pindalast ning krundi kõrghaljastuse osakaal peab olema vähemalt 10% krundist. Alale on ette nähtud rajada uushaljastust hoonestusest ja teedest vabadele aladele. Kõrghaljastus on kavandatud krundi idapoolsele piirile. Krundile on kavandatud ka mänguväljak. Väljaspool kõvakattega alasid on ette nähtud murukate.

Planeeritud Lehe tänava äärde on ette nähtud mitmerindelise tänavahaljastus.

Talvel parklatest ja sissesõiduteedelt kokku kogutav lumi tuleb ladustada krundisisese lumevallitusaladel või tagada nende äravedu.

Haljastuse põhimõtted on kajastatud planeeringu põhijoonisel (joonis 4).

8. Ehitistevahelised kujud

Ehitistevahelised kujud on lahendatud vastavalt Siseministri määrusele 30.03.2017 nr 17 "Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded". Minimaalne lubatud tulepüsivusklass on uuel hoonel TP2, hoone tulepüsivusklass tuleb määrata projekteerimise käigus. Hoonetevaheline kuja peab takistama tule levikut teistele hoonetele. Planeeritud hoonestusala kaugus naaberkinnistute piirist on kavandatud vähemalt 4 meetrit, mis tagab planeeritud hoone vähemalt minimaalselt nõutava 8 meetrise kauguse naaberkinnistute hoonestusaladest.

9. Tehnovõrkude ja –rajatiste asukohad

Käesoleva detailplaneeringuga on esitatud tehnovõrkude põhimõttelised lahendused, mida tuleb täpsustada vastavate projektidega.

Tehnovõrkude lahendus on kajastatud joonisel 5.

9.1. Veevarustus, sh tuletõrje veevarustus

Vastavalt AS Tartu Veevärk 08.10.2021 tehnilistele tingimustele nr INF/908 on planeeritud hoone ette nähtud veega varustada Lehe tänava veetorustikust. Nimetatud tänavatorustikust on krundini Pos 1 ehitatud De 50 ühendustoru. Kogu krunt on ette nähtud veega varustada ühe veeühenduse ja veemõõdusõlme kaudu. Planeeritud krundisisese torustiku liitumispunkti hooneni asukoht täpsustub edasisel projekteerimisel.

Tuletõrje veevarustus on ette nähtud olemasolevast lähimast tuletõrje hüdrandist, mis asub Lehe tn – Ladva tn ristmikul.

9.2. Reovee- ja sademeveekanaliseerimine

Planeeritud hoone reovesi on vastavalt AS Tartu Veevõrk 08.11.2021 tehnilistele tingimustele nr INF/908 ette nähtud juhtida Lehe tänava olemasolevasse reoveetorustikku. Nimetatud tänavatorustikust on krundini Pos 1 ehitatud De 160 ühendustoru.

Planeeritava krundi sademe- ja drenaaživee eesvooluks on kavandatud Lehe tänava sademeveetorustik. Planeeritud parklasse on ette nähtud restkaev ja liiva- ning I-klassi õlipüüdur, mille täpne asukoht määratakse edasisel projekteerimisel.

Valingvihma aegse ülekoormuse vähendamiseks sajuveesüsteemis on ette nähtud planeeringualalt tänavatorustikku juhitava sajuvee vooluhulka (l/s) piirata. Vooluhulga (l/s) reguleerimiseks kasutada võimalikul määral väikese äravooluteguriga pinnakatteid ning projekteerida krundile reguleeriv maht (mahuti, torud, vmt). Nõuded vooluhulga piiramiseks täpsustatakse ehitusprojekti koostamiseks väljastatavates tehnilistes tingimustes. Katuse sademevesi tuleb suunata väljaspool hoonet maapinnale, kust see voolab sademeveelehtritesse ja restkaevudesse. Hoone projekteerimisel tuleb arvestada sademevee võimaliku maksimaalse paisutustasemega torustikus. Allpool võimalikku paisutustaset asuvate sademeveeneelude kanaliseerimiseks kasutada pumpamist. Sademe- ja drenaaživee juhtimine reoveekanaliseerimistorustikku on keelatud.

Planeeritud krundisiseste torustike asukoht täpsustub edasisel projekteerimisel.

9.3. Elektrivarustus

Vastavalt Elektrilevi OÜ 25.10.2021 tehnilistele tingimustele nr 390548 on planeeritud hoone elektriga varustamiseks kavandatud olemasoleva Oksa 430:(Ülejõe) alajaama kõrvale krundi Pos 1 piirile liitumiskilp. Elektritoide liitumiskilbist planeeritud hooneni on ette nähtud maakaabliga. Planeeritud maakaabli täpne paiknemine täpsustub edasisel projekteerimisel. Olemasolev krundi Pos 1 idapoolse piiri ääres kulgev elektrikaabel on naaberkrundi Lehe tn 23 detailplaneeringuga kavandatud ümber tõsta Lehe tn tänavamaale.

9.4. Välisvalgustus

Lehe tänavale on projekteeritud tänavavalgustus (Keskkonnaprojekt OÜ töö nr 2178). Krundisisene välisvalgustus on ette nähtud lahendada projekteerimise käigus.

9.5. Sidevarustus

Vastavalt Telia Eesti AS 15.10.2021 telekommunikatsioonialastele tehnilistele tingimustele nr 35690377 on planeeritud hoone sidevarustuse võimaldamiseks kavandatud rajada alates Oksa tänava sidetorst (100mm) 50mm sidekanal kuni Pos 1 krundi piirini, kuhu on planeeritud paigaldada sidekaev KKS-2 1/2 ja alates sidekaevust hoone andmesidejaotlani paigaldada 50/100mm sidetoru. Lisaks on planeeritud vähemalt 24 kiuline optiline kaabel alates sidekaevust 4257 (Lehe tn 18 ja Lehe tn 16 kinnistute vahelise piiri lähedal) kuni krundi Pos 1 piirile planeeritud sidekaevu. Planeeritud sidekaevust planeeritud hooneni on kavandatud vähemalt 4 kiuline optiline kaabel. Planeeritud kaablite mahud ja täpne paiknemine täpsustuvad sideprojektiga. Tööjoonised kooskõlastada täiendavalt Telia Eesti AS-ga.

9.6. Soojavarustus

Planeeringualal on soojavarustuseks ette nähtud kaugküte. Vastavalt AS Tartu Keskkatlamaja poolt 12.10.2021 väljastatud tehnilistele tingimustele nr 230/21 on planeeritava hoone ühenduskoht soojusvõrguga ette nähtud Lehe tänava olemasolevalt soojustorustikult. Planeeritud soojustorustiku täpne paiknemine täpsustub edasisel projekteerimisel. Kaugküttetorustiku ja hoone kaugküttepaigaldise ehitusprojekti koostamiseks taotleda AS Tartu Keskkatlamajalt projekteerimise tehnilised tingimused.

10. Keskkonnatingimused planeeringuga kavandatava elluviimiseks ning vajaduse korral ehitised, mille ehitusprojekti koostamisel on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine või riskianalüüs

Jäätmete kogumise korraldab krundi valdaja. Olmejäätmete kogumine lahendada vastavalt jäätmeseadusele ja Tartu linna jäätmehoolduseeskirjale. Jäätmed tuleb koguda vastavatesse kinnistesse prügikonteineritesse (soovitavalt maa-alused süvakonteinerid), millele on vajalik tagada vaba juurdepääs. Eraldi konteinereid kasutada sorteeritud ja olmejäätmetele. Prügikonteinerite võimalik asukoht täpsustada hoonete projekteerimise käigus.

Planeeringualalt ärajuhitav sademevesi peab vastama õigusaktidega ettenähtud nõuetele. Parkla sadevee puhastamiseks on ette nähtud paigaldada õli-liivapüüdur. Naaberkruntidele sademevee juhtimine on keelatud.

11. Ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete seadmine

Ehitis tuleb projekteerida ja ehitada hea ehitustava ja üldtunnustatud linnaehituslike põhimõtete järgi. Need peavad sobima ümbritsevasse keskkonda. Hoone projekteerimisel tuleb lähtuda tingimusest, et arhitektuur peab olema kõrgetasemeline, kaasaegne, linnaruumi arhitektuuriliselt rikastav ning ohutu inimestele, varale ja keskkonnale. Hoone fassaad tuleb liigendada. Ette on nähtud rajada rõdusid ja/või terrasse.

Viimistlusmaterjalide valikul kasutada vastupidavaid, kvaliteetseid ning linnakeskkonda sobivaid materjale. Fassaadi lahendamisel on soovitatav kasutada erinevate materjalide liigendamist. Imiteerivate materjalide ning pleki ja palgi kasutamine välisviimistlusena ei ole lubatud.

Hoone võimalik +/- 0,00 on tähistatud põhijoonisel ja täpsustatakse hoone projekteerimise etapis. Hoonesse projekteerida abiruumid elanikele jalgrataste, lastekärude jmt hoiustamiseks.

12. Servituutide vajaduse määramine.

Planeeritud ja olemasolevatele tehnovõrkudele kehtivad isiklikud kasutusõigused võrguvaldajate kasuks vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Käesoleva detailplaneeringu lahendustega servituutide seadmise vajadus puudub.

13. Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused.

Planeeringuga on väliruum kavandatud selliselt, et on arvestatud erinevaid kuritegevust vähendavaid meetmeid. Oluliseks on seatud:

- teede ja hoonetevaheline hea nähtavus ja valgustatus;
- konkreetsed ja selgelt eristatavad juurdepääsud;
- erineva kasutusega alade selgepiiriline ruumiline eristamine.

Projekteerimisel ja hilisemal rajamisel ning kasutamisel tuleb lisaks eelnevale arvestada järgnevaga:

- tänavate valgustatus;
- vastupidavate ja kvaliteetsete materjalide kasutamine (uksed, aknad, lukud, pingid, prügikastid, märgid);
- atraktiivne maastikukujundus, arhitektuur, kõnniteed, suunaviidad.

14. Planeeringu elluviimise võimalused

Planeeritud uue ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on detailplaneeringukohase avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnorajatiste, sh tänavaalale varemprojekteeritud tehnovõrkude väljaehitamine.

Planeeringu elluviimisega ei kaasne linnale kohustust avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnorajatiste väljaehitamiseks ega vastavate kulude kandmiseks. Rajatiste projekteerimine ja väljaehitamine on planeeringuala igakordse omaniku kohustus.

Juhul kui planeeringu realiseerimisega tekitatakse kahju kolmandatele osapooltele, kohustub kahjud hüvitama vastava krundi igakordne omanik, kelle krundilt lähtub kahju põhjustav tegevus.